

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 20-Sep-2011, 15:10
CMS/CFO: Uch Arun

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីករណីកងកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ៖ សហព្រះរាជអាជ្ញា
ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម៖ អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្ទើរឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬអង្គជំនុំជម្រះ៖ សាធារណៈ/Public
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ៖
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន៖
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា៖
ហត្ថលេខា៖

**សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្នើសុំអោយការណ៍ស្តីពី អៀង ធីរិទ្ធ
ដែលត្រូវអៀបចំឡើងដោយមន្ត្រីឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក**

ដាក់ដោយ៖
សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Andrew CAYLEY

ផ្ញើជូន៖
អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ចៅក្រម និង ទទួល ប្រធាន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម យ៉ា សុខន
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
ចៅក្រម យូ ឌុន្តា
សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖
ពេជ អង្គ
Ms. Elisabeth SIMONNEAU FORT

ចម្លងជូន៖
ជនជាប់ចោទ
អៀង ធីរិទ្ធ
សហមេធាវីការពារក្តី៖
ផាត់ ពៅស៊ាង
Diana ELLIS

I. សេចក្តីផ្តើម និង ប្រវត្តិនិតិវិធី

- ១ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់ឱ្យប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង និងមន្ត្រីអន្តរជាតិនៃអង្គភាពទំនាក់ទំនងមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក ដាក់របាយការណ៍ពិស្តារ ស្តីពីសកម្មភាព និងឥរិយាបថ របស់ អៀង ធីរិទ្ធ នៅមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក ដែលរៀបចំដោយប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង និងមន្ត្រីអន្តរជាតិនៃអង្គភាពទំនាក់ទំនងមន្ទីរឃុំឃាំង។
- ២ នៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ លោក Claude BOUCHARD មន្ត្រីអន្តរជាតិនៃអង្គភាពទំនាក់ទំនងមន្ទីរឃុំឃាំង បានរៀបចំអនុស្សរណៈមួយ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្នើសុំរបាយការណ៍មួយដែលមានព័ត៌មាន ឬការកត់សម្គាល់បន្ថែម ដែលចាត់ទុកថាពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពផ្លូវកាយ ឬសុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់ជនជាប់ចោទទាំងបួនរូប ក្នុងសំណុំរឿង ០០២^១។ អនុស្សរណៈរបស់លោក BOUCHARD បានពិពណ៌នាអំពីបរិយាកាសទូទៅ នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង និងមតិសង្ខេបខ្លីពីរបៀបដែលជនជាប់ចោទសម្របខ្លួនទៅនឹងលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួន។
- ៣ នៅថ្ងៃទី៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញដោយបង្គាប់ឱ្យសាស្ត្រាចារ្យ John CAMPBELL ជាគ្រូពេទ្យផ្នែកព្យាបាលមនុស្សចាស់ ពិនិត្យអៀង ធីរិទ្ធ និងផ្តល់របាយការណ៍ស្តីពីសតិបញ្ញា និងកាយសម្បទារបស់គាត់ ដើម្បីអាចឱ្យអង្គជំនុំជម្រះវាយតម្លៃថាគាត់មានសម្បទាអាចចូលរួមក្នុងសវនាការបានដែរ ឬយ៉ាងដូចម្តេច^២។ សាស្ត្រាចារ្យ CAMPBELL បានសន្និដ្ឋាននៅក្នុងរបាយការណ៍ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ របស់គាត់^៣ ថា អៀង ធីរិទ្ធ មាន“ជំងឺរង្វងស្មារតីធ្ងន់ធ្ងរកម្រិតមធ្យម” ដែលក្រោយមកគាត់បានបញ្ជាក់ថា វាជាជំងឺចុះខ្សោយសតិបញ្ញាកម្រិត“មធ្យម”^៤។ គាត់បានសន្និដ្ឋានថា ជំងឺចុះខ្សោយសតិបញ្ញានេះ នឹងប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពចូលរួមឱ្យបានពេញលេញនៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តី និងការ

^១ E31/1 អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ពីលោក Claude BOUCHARD ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

^២ E62/3 ដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញ ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១

^៣ E62/3/6 របាយការណ៍អ្នកជំនាញផ្នែកព្យាបាលមនុស្សចាស់--លោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

^៤ E1/9.1 ប្រតិចារិកនៃសវនាការថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ត្រង់ទំព័រទី ៣៧។

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្នើសុំរបាយការណ៍ស្តីពី អៀង ធីរិទ្ធ ទំព័រទី ១ នៃ ៩
ដែលត្រូវរៀបចំឡើងដោយមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក

អនុវត្តសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌របស់គាត់^៥។ គាត់បានកត់សម្គាល់ថា ការបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ឱសថសម្រួលស្ថានភាពផ្លូវចិត្ត អាចធ្វើឱ្យមុខងារសតិបញ្ញារបស់គាត់ មានភាពប្រសើរឡើងវិញ និងគាត់បានផ្តល់ជាអនុសាសន៍ថា កម្រិតឱសថដែលប្រើប្រាស់គប្បីកាត់ បន្ថយបន្តិចម្តងៗ រហូតឈានដល់បញ្ឈប់ទាំងស្រុង^៦។

៤ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ សាស្ត្រាចារ្យ CAMPBELL បានដាក់របាយការណ៍ពិនិត្យ និង វាយតម្លៃបន្ថែមលើរូប អៀង ធីរិទ្ធ ក្រោយពីការចាប់ផ្តើមបន្ថយការប្រើប្រាស់ឱសថសម្រួល ស្ថានភាពផ្លូវចិត្តរបស់គាត់^៧។ គាត់បានរកឃើញថាមុខងារសតិបញ្ញាពុំមានភាពប្រសើរឡើងនោះ ទេ ប៉ុន្តែគាត់បានផ្តល់អនុសាសន៍ដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឱ្យសាកល្បងឱសថ acetylcholinesterase ដែលគាត់គិតថា “អាចផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យគាត់អាចចូលរួមក្នុងការការពារក្តីរបស់គាត់ បានប្រសើរជាងមុន”^៨។

៥ សាស្ត្រាចារ្យ CAMPBELL បានផ្តល់ភស្តុតាងបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងការរកឃើញរបស់គាត់ នៅក្នុង សវនាការបឋមស្តីពីសម្បទាដើម្បីចូលរួមក្នុងសវនាការ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី២៩ ដល់ ៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១។ នៅក្នុងសវនាការទាំងនេះ គាត់បានបញ្ជាក់អំពីការរកឃើញរបស់គាត់នៅ ក្នុងរបាយការណ៍ខាងលើ ប៉ុន្តែគាត់បានផ្តល់សក្ខីកម្មផងដែរថា បើគេមិនទាន់ប្រើប្រាស់ឱ្យអស់ វិធានការដើម្បីធ្វើឱ្យមុខងារសតិបញ្ញារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ មានភាពប្រសើរឡើងនៅឡើយនោះទេ គេមិនអាចសន្និដ្ឋានបានថាគាត់នឹងគ្មានលទ្ធភាពចូលរួមក្នុងការការពារក្តីរបស់គាត់បាននោះទេ^៩។

^៥ E62/3/6 របាយការណ៍អ្នកជំនាញផ្នែកព្យាបាលមនុស្សចាស់--លោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ កថាខណ្ឌ ៤០ និង ៤១។

^៦ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤២

^៧ E62/3/12 របាយការណ៍ពិនិត្យនិងវាយតម្លៃបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ អនុលោមតាមដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលេខ E62/3 ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១។

^៨ E62/3/12 របាយការណ៍ពិនិត្យនិងវាយតម្លៃបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ អនុលោមតាមដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលេខ E62/3 ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១។

^៩ E1/9.1 ប្រតិចារិកនៃសវនាការថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រទី ៨២។

៦ នៅថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានចាត់តាំងអ្នកជំនាញបួនរូបបន្ថែម ដើម្បីវាយតម្លៃសមត្ថភាពផ្លូវចិត្ត និងសតិបញ្ញារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ^{៩០}។

III. ច្បាប់ជាធរមាន

៧ ទោះបីជាទស្សនៈរបស់អ្នកជំនាញ ផ្តល់ការយល់ដឹងដ៏មានតម្លៃដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអំពី ស្ថានភាពសម្បទាផ្លូវកាយ និងសតិបញ្ញារបស់ជនជាប់ចោទយ៉ាងណាក្តី ក៏ទាំងនេះគឺគ្រាន់តែជា កត្តាមួយក្នុងចំណោមកត្តាជាច្រើនទៀត ដែលអង្គជំនុំជម្រះអាចយកមកធ្វើជាសំអាង នៅពេលធ្វើ សេចក្តីសម្រេចថាតើជនជាប់ចោទមានសម្បទា ដើម្បីចូលរួមក្នុងសវនាការបាន ឬយ៉ាងដូចម្តេចតែ ប៉ុណ្ណោះ។ ចៅក្រមមួយរូបនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះពិសេសសម្រាប់បទឧក្រិដ្ឋកម្រិតធ្ងន់នៅប្រទេស ទីម័រខាងកើត បានកត់សម្គាល់នៅក្នុងករណី *Nahak* ថាតុលាការ “ពុំជាប់កាតព្វកិច្ចត្រូវតែគោរព តាមទស្សនៈរបស់អ្នកជំនាញណាមួយពាក់ព័ន្ធនឹងសមត្ថភាពនោះទេ... ដ្បិតសេចក្តីសម្រេចពាក់ ព័ន្ធនឹងសមត្ថភាពនេះ គឺជាសេចក្តីសម្រេចតាមផ្លូវតុលាការ មិនមែនសេចក្តីសម្រេចខាង វិទ្យាសាស្ត្រនោះទេ”^{៩១}។ កត្តាបន្ថែមផ្សេងទៀត ដែលតុលាការអាចយកមកពិចារណា រួមមាន ការកត់សម្គាល់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ចៅក្រម ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នារវាងជនជាប់ចោទ និងមេធាវី ការពាក្យរបស់គាត់ និងសក្ខីកម្មនៃជនសាមញ្ញដែលបានដឹងអំពីការប្រព្រឹត្តិប្រចាំថ្ងៃ និងស្ថានភាព ផ្លូវចិត្តរបស់អ្នកជាប់ឃុំ^{៩២}។

៨ ក្នុងករណី *Kovacevic* អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTY បានបង្គាប់ឱ្យមន្ត្រីទទួល បន្ទុកអង្គភាពមន្ទីរឃុំឃាំងនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដាក់របាយការណ៍ស្តីពីការកត់សម្គាល់របស់ គាត់ និងបុគ្គលិករបស់គាត់ ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នៅក្នុងអង្គភាពមន្ទីរ

^{៩០} E111 ដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១។

^{៩១} អគ្គនាយកដ្ឋានសម្រាប់បទឧក្រិដ្ឋកម្រិតធ្ងន់ ទល់នឹង *Joseph Nahak*, សំណុំរឿងលេខ 01A/2004, ការរកឃើញ និងដីកាស្តី ពីសមត្ថភាពរបស់ជនជាប់ចោទ *Nahak* ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការ (ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះពិសេសសម្រាប់បទឧក្រិដ្ឋ កម្រិត ធ្ងន់ (Timor-Leste)) ថ្ងៃទី ១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៥ ត្រង់កថាខណ្ឌ ១២០។

^{៩២} ដូចខាងលើ

ឃុំឃាំងនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ^{១៣}។ ក្រោយមក អង្គជំនុំជម្រះបានកោះហៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុករូប នោះ ដើម្បីមកធ្វើសក្ខីកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងការកត់សម្គាល់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ អំពីឥរិយាបថរបស់ ជនជាប់ចោទនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង^{១៤}។

III- ទង្វើករណី

- ៩ ដោយសារតែភាពស្មុគស្មាញនៃស្ថានភាពពិតប្រាកដរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ និងភាពខុសគ្នានៅក្នុង ការវាយតម្លៃផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំកន្លងមក^{១៥} ជាការសម្របប គេគប្បីរៀបចំឱ្យមានការសាកសួរលម្អិតមួយ និងព្រមទទួលយកប្រភេទនៃព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធ និងដែលជឿទុកចិត្តបានបន្ថែមទៀត។ បើធ្វើដូច្នោះបានមែន គេប្រាកដជាជឿជាក់ថាអង្គជំនុំជម្រះ អាចទទួលបានការយល់ដឹងដ៏សុក្រឹតបំផុតពីសមត្ថភាពរបស់ជនជាប់ចោទ។
- ១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថា គេគប្បីស្វែងរករបាយការណ៍លម្អិតមួយពីប្រធានមន្ទីរឃុំ ឃាំង អ.វ.ត.ក និងមន្ត្រីអន្តរជាតិនៃអង្គការទំនាក់ទំនងមន្ទីរឃុំឃាំង។ បុគ្គលទាំងនេះ រួមទាំង បុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំង គឺជាអ្នកដែលបានទាក់ទង អៀង ធីរិទ្ធ ដោយផ្ទាល់ និងខ្ជាប់ខ្ជួនចាប់តាំងពី ពេលដែលគាត់ជាប់ឃុំឃាំងក្នុងខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧។ ដោយសារតែបានប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នានឹង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រចាំថ្ងៃក្នុងរយៈពេលនៃការឃុំខ្លួននេះ ពួកគេពិតជាអ្នកដែលអាចផ្តល់ការកត់សម្គាល់ ក្នុងនាមជាជនសាមញ្ញអំពីឥរិយាបថទូទៅ និងការប្រព្រឹត្តិទម្លាប់ប្រចាំថ្ងៃរបស់គាត់ និង សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសក្ខីកម្មរបស់គាត់នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង។ ក្នុងនាមជាមន្ត្រីគ្រប់គ្រងមន្ទីរ ឃុំឃាំងដែលមានបទពិសោធន៍ ពួកគេក៏អាចផ្តល់យោបល់ពាក់ព័ន្ធការប្រែប្រួលណាមួយដែលកើត មានឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងឥរិយាបថ និងស្ថានភាពសុខុមាលភាពទូទៅរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ។ ចំណុច នេះមានភាពពាក់ព័ន្ធគ្នា ជាពិសេសទៅនឹងទស្សនៈរបស់ សាស្ត្រាចារ្យ CAMPBELL ដែលលោក

^{១៣} រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Vladimir Kovačević, សំណុំរឿងលេខ IT-01-42/2-I, សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ ក្នុងការចូលរួមដើម្បីតតាំងក្តី និងចូលរួមក្នុងសវនាការ (អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTY), ថ្ងៃទី ១២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៦ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៩។

^{១៤} ដូចខាងលើ ត្រង់កថាខណ្ឌ ១០។

^{១៥} ចំណុចទាំងនេះមានសង្ខេបជូននៅត្រង់កថាខណ្ឌ ៥ និង ៦ នៃឯកសារ E112 សំណួរ និងមតិរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សម្រាប់អ្នកជំនាញផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ថ្ងៃទី ២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១។

បានកត់សម្គាល់ថា មុខងារសតិបញ្ញារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ មានភាពចុះខ្សោយច្រើន ចាប់តាំងពីខែ តុលា ឆ្នាំ២០០៩^{១៦} ។

១១ ជាការពិត របាយការណ៍អ្នកជំនាញ មានសារសំខាន់ដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យឃើញច្បាស់អំពីបញ្ហាមិន ប្រក្រតីណាមួយនៃសតិបញ្ញារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ដោយសារតែសាវតារ និង ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃស្ថានភាពនៅចំពោះមុខនេះ ជាការចាំបាច់គេត្រូវតែធ្វើយ៉ាងណាប្រមូលឱ្យ បាននូវរាល់ភ័ស្តុតាងដែលអាចរកបាន ដើម្បីយកមកដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ។ សាស្ត្រាចារ្យ CAMPBELL បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា នៅពេលដែលគាត់សម្ភាស អៀង ធីរិទ្ធ ដោយរូបគាត់ តែម្នាក់ឯង អៀង ធីរិទ្ធ ដឹងថាពេលនោះគឺជាស្ថានភាពធ្វើតេស្តមួយ និងថាប្រការនោះ “អាចមាន ផលប៉ះពាល់ដល់ការឆ្លើយតបរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ”^{១៧} ។ គាត់បានពន្យល់ថា មាន “ការប្តែកគ្នាគួរឱ្យ កត់សម្គាល់ចំពោះរបៀបដែល អៀង ធីរិទ្ធ សម្តែងឥរិយាបថ និងប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នានឹងអ្នកដែល សម្ភាសគាត់”^{១៨} និង “មានពេលខ្លះ គាត់ចូលរួមជាមួយនឹងមនុស្សជាក់លាក់មួយចំនួនបានល្អជាង ជាមួយមនុស្សមួយចំនួនផ្សេងទៀត”^{១៩} ។ ការកត់សម្គាល់របស់ប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក និង របស់មន្ត្រីអន្តរជាតិនៃអង្គការទំនាក់ទំនងមន្ទីរឃុំឃាំង អាចជួយបំភ្លឺឱ្យបានច្បាស់លើបញ្ហានេះ និងម្យ៉ាងទៀតវាអាចជាព័ត៌មានមានប្រយោជន៍បន្ថែមលើព័ត៌មាន ដែលអ្នកជំនាញបានផ្តល់ជូនរួច ហើយ។

១២ ដើម្បីឈានដល់ការសម្រេចអំពីសម្បទារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការ អង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូងនឹងពិចារណាដោយគ្មានមន្ទិលសង្ស័យ ក្នុងចំណោមកត្តាជាច្រើន ទៅលើការកត់ សម្គាល់របស់ខ្លួនចំពោះជនជាប់ចោទ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការកត់សម្គាល់ទាំងនេះមាន កម្រិតចំពោះកាលៈទេសៈមួយចំនួន នៅពេលដែលជនជាប់ចោទចូលខ្លួនមកក្នុងបន្ទប់សវនាការ ដែលតាមពិតទៅ គឺជាបរិយាកាសខុសគ្នាទាំងស្រុង ពីអ្វីដែលជនជាប់ចោទបានទទួលបទពិសោធន៍ នៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់គាត់។ នៅក្នុងអំឡុងសវនាការ ជនជាប់ចោទកំពុងប្រឈមមុខនឹង

^{១៦} E1/9.1 ប្រតិចារិកនៃសវនាការថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ត្រង់ទំព័រទី ៧១។

^{១៧} E1/8.1 ប្រតិចារិកនៃសវនាការថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ត្រង់ទំព័រទី ១៣៦។

^{១៨} E1/9.1 ប្រតិចារិកនៃសវនាការថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ត្រង់ទំព័រទី ៨៩។

^{១៩} ដូចខាងលើ។

ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ និងមេធាវីជាច្រើន រួមទាំងអ្នកមកចូលរួមស្តាប់សវនាការចំនួន ៥០០ (ប្រាំរយ)នាក់ នៅក្នុងសាលសវនាការ។ វាជាការសមហេតុផលក្នុងការសន្មតថា ការសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើបែបបទដែលអាចផ្តល់លទ្ធផលបែបនេះ អាចនាំឱ្យការប្រព្រឹត្តិ និងឥរិយាបថមានលក្ខណៈខុសគ្នាពីអ្វី ដែល អៀង ធីរិទ្ធ បានសម្តែងឱ្យឃើញតាមធម្មតា។ ក្នុងន័យនេះដែរ ការចេញរបាយការណ៍ដោយមន្ទីរឃុំឃាំងនឹងជួយដល់ចៅក្រមយ៉ាងច្រើន ដើម្បីកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីឥរិយាបថ និងសកម្មភាពទូទៅរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ។

IV. សំណួរ

១៣ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះបង្គាប់ដល់ប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង លោក ម៉ៅ សុភារម្យ និងមន្ត្រីអន្តរជាតិសម្របសម្រួលមន្ទីរឃុំឃាំង លោក Claude BOUCHARD ផ្តល់ជូននូវរបាយការណ៍មួយដែលឆ្លើយទៅនឹងសំណួរទាំងឡាយដូចខាងក្រោម នៅក្នុងរយៈពេល ១៤ (ដប់បួន) ថ្ងៃ៖

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ជាមួយបុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក និងអ្នកដទៃទៀតនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង

- ក) សូមរៀបរាប់អំពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ជាមួយលោកទាំងពីរ និងបុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំង៖ តើគាត់អាចចំណាំអ្នកដែលធ្វើការនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងបានដែរ ឬទេ? តើគាត់ស្គាល់ឈ្មោះ និងតួនាទីរបស់ពួកគេដែរ ឬទេ ហើយតើគាត់នឹកឃើញពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងមុនៗរបស់គាត់ជាមួយពួកគេដែរ ឬទេ?
- ខ) តើលោកប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយ អៀង ធីរិទ្ធ ញឹកញាប់ប៉ុន្មានដែរ? តើសម្តីរបស់គាត់ស៊ីសង្វាក់គ្នា និងសមហេតុផលដែរ ឬទេ? តើគាត់ពិភាក្សាបញ្ហាដែលជាប់ទាក់ទងនឹងប្រធានបទនៃការសន្មតនេះដែរ ឬទេ?
- គ) តើ អៀង ធីរិទ្ធ បានធ្វើសំណើផ្ទេរដល់បុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំងដែរ ឬទេ? តើសំណើទាំងនោះសមហេតុសមផលដែរ ឬទេ?
- ឃ) តើគាត់យល់ និងធ្វើតាមការណែនាំទាំងឡាយ ដែលបានដាក់ជូនគាត់ដែរ ឬទេ?
- ង) តើលោកបានធ្វើការកត់សម្គាល់អំពីការប្រែប្រួលណាមួយ នៅក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់

អៀង ធីរិទ្ធ ជាមួយបុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំងដែរ ឬទេ ជាពិសេស ចាប់តាំងពីពេលឃុំខ្លួនគាត់មក? ប្រសិនបើមានការប្រែប្រួលមែន សូមរៀបរាប់។

- ច) តើមានភាពខុសគ្នាណាមួយនៅក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ជាមួយនឹងមន្ត្រីអន្តរជាតិសម្របសម្រួលមន្ទីរឃុំឃាំងដែរ ឬទេ បើប្រៀបធៀបការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់គាត់ជាមួយអ្នកដទៃ? ប្រសិនបើមានការប្រែប្រួលមែន សូមរៀបរាប់អំពីការប្រែប្រួលណាមួយនៅក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងទាំងនេះ។
- ឆ) តើភាសាអ្វីដែលមន្ត្រីអន្តរជាតិសម្របសម្រួលមន្ទីរឃុំឃាំង បានប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយ អៀង ធីរិទ្ធ? ប្រសិនបើប្រើភាសាបរទេសណាមួយ តើលោកអាចវាយតម្លៃអំពីសមត្ថភាពរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាភាសានោះបានដោយរបៀបណាដែរ? តើលោកបានធ្វើការកត់សម្គាល់ការចុះខ្សោយណាមួយ ចំពោះចំណេះដឹងរបស់គាត់ទៅលើភាសានោះដែរ ឬទេ?
- ជ) ចាប់តាំងពីការមកដល់របស់ អៀង ធីរិទ្ធ នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងនេះ តើលំហូរនៃការសន្ទនាបានចុះខ្សោយតាមមធ្យោបាយណាមួយដែរ ឬទេ? តើគាត់និយាយតិចជាងមុនដែរ ឬអត់?
- ឈ) តើ អៀង ធីរិទ្ធ បានធ្វើការសន្ទនាជាមួយជនជាប់ចោទដទៃទៀតដែរ ឬទេ? តើការសន្ទនាទាំងនេះ ញឹកញាប់ និងមានរយៈពេលយូរប៉ុណ្ណាដែរ (កំណត់សម្គាល់៖ សូមកុំផ្តល់មតិយោបល់ទៅលើប្រធានបទនៃការសន្ទនាទាំងនេះ)?

ការបណ្តឹងទៅនិងទឹកស្អែក និងការយល់ដឹងជាទូទៅរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ

- ញ) តើ អៀង ធីរិទ្ធ ដឹងថាគាត់ត្រូវបានឃុំខ្លួន និងឃុំខ្លួននៅទីណាទេ?
- ដ) តើគាត់ដឹងថា គាត់ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋជាក់លាក់មួយចំនួន និងអាចប្រឈមមុខទៅនឹងការជំនុំជម្រះនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ដែរ ឬទេ?
- ប) តើគាត់នៅចាំអំពីតួនាទីរបស់គាត់ជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច នៅក្នុងអំឡុងពីឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ ១៩៧៩ ដែរ ឬទេ?
- ខ) ប្រសិនបើបាននិយាយគ្នាអំពីព្រឹត្តិការណ៍កាលពីអតីតកាល តាមការយល់ដឹងដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់លោក តើការរៀបរាប់របស់គាត់អំពីព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនោះត្រឹមត្រូវដែរ ឬទេ (ឧទាហរណ៍ ការចាប់ខ្លួនគាត់ និងការមកដល់មន្ទីរឃុំឃាំង)?
- ធរ) តើគាត់ចាំកាលបរិច្ឆេទសំខាន់ៗ ដូចជា ថ្ងៃកំណើតរបស់គាត់ និងថ្ងៃឈប់សម្រាកសាធារណៈ

ដែរឬទេ?

- ណ) តើគាត់ចាំកាលបរិច្ឆេទកំណត់ដោយតុលាការ ឬការណាត់ជួបផ្សេងៗដែរ ឬទេ?
- ត) តើគាត់នៅមានការផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ ឬក៏គាត់បាត់បង់អារម្មណ៍នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក?
- ថ) តើគាត់អាចប្រើប្រាស់នាឡិកាដៃ ឬនាឡិកាប៉ោលបានដែរ ឬទេ? តើគាត់ដឹងពីកាលបរិច្ឆេទ និង ពេលវេលាដែរ ឬទេ?
- ទ) តើគាត់មានទស្សនាទូរទស្សន៍ ឬអានសារព័ត៌មានដែរ ឬទេ?
- ធ) តើគាត់ដឹងអំពីព្រឹត្តិការណ៍នានា ដែលជាចំណាប់អារម្មណ៍របស់សាធារណជនដែរ ឬទេ ដូចជា ព្រឹត្តិការណ៍ដែលត្រូវបានយកមកពិភាក្សានៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាដើម?
- ន) តើគាត់មានសរសេរឯកសារណាមួយ ដូចជា លិខិតឆ្លើយឆ្លង ឬកំណត់ត្រាខ្លីៗ (កំណត់ចំណាំ៖ សូមកុំផ្តល់មតិយោបល់ទៅលើខ្លឹមសារនៃឯកសារទាំងនេះឱ្យសោះ)?

ការប្រារព្ធយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ជាមួយភ្ញៀវនានានានា
នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក

- ប) តើ អៀង ធីរិទ្ធ នៅចាំសមាជិកគ្រួសាររបស់គាត់ និងចាំឈ្មោះរបស់ពួកគេដែរ ឬទេ?
- ផ) តើគាត់ចាំអ្នកមកសួរសុខទុក្ខគាត់ជាទូទៅដែរ ឬទេ? រួមទាំងសមាជិកក្រុមការពារក្តី?
- ព) តើគាត់យល់ពីវិធានគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ និងចាំពេលវេលានៃការមកសួរសុខទុក្ខដែរ ឬទេ?
- ក) តើគាត់មានធ្វើសំណូមពរណាមួយទាក់ទងនឹងការមកសួរសុខទុក្ខទាំងនេះដែរ ឬទេ?
- ម) តើគាត់ជួបសមាជិកក្រុមអ្នកការពារក្តីញឹកញាប់ដែរ ឬទេ?
- យ) តើការជួបជាមួយសមាជិកក្រុមមេធាវីការពារក្តី ជាទូទៅមានរយៈពេលប៉ុន្មាន?

V. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

- ក) បង្គាប់ឱ្យលោក សុភារម្យ និងលោក BOUCHARD ផ្តល់របាយការណ៍រួមគ្នាមួយ ដោយ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ធ្វើការបញ្ជាក់លម្អិតអំពីសំណួរដែលបានលើកឡើងខាងលើ។

- ខ) ផ្តល់របាយការណ៍នេះមួយច្បាប់ជូនភាគីនានា និងគ្រូពេទ្យផ្នែកវិកលចរិត ដែលត្រូវបានចាត់តាំងកាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ និង
- គ) កោះអញ្ជើញលោក ម៉ៅ សុភារម្យ និងលោក BOUCHARD ឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីការកត់សម្គាល់របស់ខ្លួន នៅក្នុងសវនាការណាមួយនាពេលខាងមុខ ស្តីពីសម្បទារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ដើម្បីចូលរួមក្នុងសវនាការ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១	លោកស្រី ជាំ ណាង សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	
	លោក Andrew Cayley សហព្រះរាជអាជ្ញា		